

3. Офіційний переклад Регламенту Європейського Союзу 2016/679 від 27 квітня 2016 року Про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних) / Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/es-2016679.pdf>.
4. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами сторони від 27.06.2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
5. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.10 р. No 2297-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.
6. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5419-2016-INIT/en/pdf>.

Ключові слова: Правила GDPR, соціальна мережа, персональні дані.

Ключевые слова: Правила GDPR, социальная сеть, персональные данные.

Key words: GDPR rules, social network, personal data.

ВОРОНІНА НАДІЯ ВІКТОРІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного права, кандидат юридичних наук, доцент

ДО ПИТАННЯ СТРАХУВАННЯ ДЕЛІКТНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Інститут страхування деліктної відповідальності власників джерел підвищеної небезпеки в Україні перебуває в стадії формування, в той час як реальна соціально-економічна ситуація вимагає розвиненого повноцінного механізму, що дозволить за допомогою страхування відшкодувати потерпілим шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки.

Вивчаючи питання виникнення інституту страхування деліктної відповідальності взагалі, та відповідальності за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки, зокрема, стає ясно, що страхування відповідальності відноситься до одного з сучасних видів страхування, що не існували ні в давнину, ні в середні віки. Пояснюється це появою нового ризику, пов'язаного з встановленням законодавцем конструкції деліктної відповідальності незалежно від вини заподіювача шкоди і виникненням правової категорії «джерело підвищеної небезпеки».

За останні роки значно збільшилася кількість джерел підвищеної небезпеки, які використовуються в самих різних галузях людської

життєдіяльності, що призвело до різкого збільшення числа випадків заповідання шкоди майну, життю і здоров'ю фізичних осіб.

Цивільна відповідальність власників джерел підвищеної небезпеки заснована на принципі «відповідальність без вини», тобто власник джерела підвищеної небезпеки зобов'язаний відшкодувати шкоду, що виходить від цього джерела, незалежно від того, чи винен він персонально чи ні. Це тягне за собою виникнення відповідальності охоплюють ширший діапазон причин. Для покладання відповідальності за заподіяння шкоди джерелом підвищеної небезпеки досить встановити два факти: наявність шкоди і причинний зв'язок між проявом шкідливих властивостей джерела підвищеної небезпеки і наступними негативними наслідками. Звільнення від відповідальності можливе лише внаслідок обставин непереборної сили, умислу і грубої необережності потерпілого.

Все це накладає ряд особливостей на страхування цивільної відповідальності власників джерел підвищеної небезпеки, пов'язаних з розрахунком страхових тарифів, формуванням страхових фондів, перестраховуванням цих ризиків і т.д.

Питання, щодо предмету та об'єкту договору страхування відповідальності є предметом тривалої дискусії. Більшість сучасних авторів предмет договору страхування трактує як синонім предмету (об'єкту) страхування, під яким слід розуміти майнові інтереси страхувальника, і дана, точка зору знайшла непряме підтвердження в чинному законодавстві [1].

Предметом договору страхування відповідальності слід визнати грошову суму, що відповідає розміру майнових втрат потерпілого в межах страхової суми, що виникли в результаті вчиненого проти нього правопорушення. [2] Відповідно до ст. 9 Закону України «Про страхування», страхова сума – грошова сума, в межах якої страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку. Страхова виплата – грошова сума, яка виплачується страховиком відповідно до умов договору страхування при настанні страхового випадку. Страхові виплати за договором страхування життя здійснюються в розмірі страхової суми (її частини) та (або) у вигляді регулярних, послідовних виплат обумовлених у договорі страхування сум (ануїтету). Розмір страхової суми та (або) розміри страхових виплат визначаються за домовленістю між страховиком та страхувальником під час укладання договору страхування або внесення змін до договору страхування, або у випадках, передбачених чинним законодавством. Страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється страховиком у межах страхової суми за договорами майнового страхування і страхування відповідальності при настанні страхового випадку [3].

В судовій практиці нерідкі випадки, коли недостатньо чітке визначення предмета договору страхування в частині відсутності вказівки на джерело підвищеної небезпеки, призводить до визнання договору недійсним.

Не менш дискусійним є питання щодо правової природи «джерела підвищеної небезпеки».

Джерелом підвищеної небезпеки слід розуміти матеріальний об'єкт (в окремих випадках – інформацію), який експлуатується певними особами, контролюється ними, але в силу притаманних йому властивостей має високу ймовірність виходу з-під такого контролю, що створює високий ступінь ймовірності заподіяння шкоди оточуючим.

Власник будь-якого майна (в тому числі і джерела підвищеної небезпеки), є власником цього майна, оскільки правомочність володіння є складовою частиною тріади прав, складових права власності. Проте, в ряді випадків, коли володільцем буде виступати не власник, а інша особа, яка здійснює правомочність володіння щодо цього майна, і виступає страхувальником в страховому правовідношенні.

Страхування цивільної відповідальності джерел підвищеної небезпеки в здійснюється як на обов'язковій, так і на добровільній основі і регламентується різними нормативними актами. Особливу увагу в останні роки направлено на страхування цивільної відповідальності власників небезпечних об'єктів.

Отже, на сьогодні значно збільшується частка обов'язкового страхування відповідальності, розширюється сфера застосування такого страхування і розширюється коло небезпек, які за законом необхідно страхувати в обов'язковому порядку, крім того відбувається посилення страхового нагляду з боку держави, вводяться більш жорсткі вимоги до страховиків, що стосуються їх платоспроможності та фінансової стійкості, розширюється перелік «імперативних норм цивільно-правового регулювання, що забезпечують захист прав і інтересів страхувальника (вигодонабувача) фізичної особи». І, слід відзначити окремо, що відбувається міжнародна уніфікація правил страхування деліктної відповідальності, створення єдиної законодавчої бази і єдиного страхового поля за таким страхуванням через специфіку об'єкта страхування.

Список використаної літератури:

1. Якібчук, Н.П. Об'єкт правовідносин страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів / Н.П. Якібчук // Адвокат* : Загальнодерж. період. вид. – 2011. – № 7. – С. 45-48.
2. Сobotник, Р. В. Особливості цивільно-правової відповідальності сторін за договором страхування цивільної відповідальності за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки / Р. В. Сobotник // Часопис Київського університету права : Укр. науково-теоретичний часопис. 2001-2016. – № 1. – С. 207-211.
3. Про страхування: Закон України// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 18, ст. 78.

Ключові слова: страхування, цивільна відповідальність, деліктна відповідальність, джерело підвищеної небезпеки.

Ключевые слова: страхование, гражданская ответственность, деликтная ответственность, источник повышенной опасности.

Key words: insurance, civil liability, tort liability, source of increased danger.